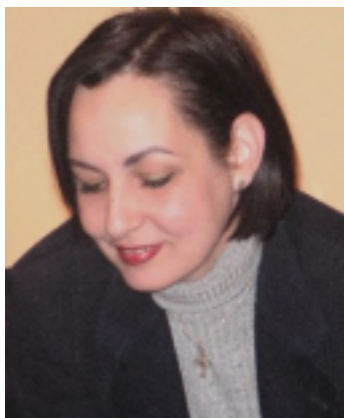

MIHAELA MALEA-STROE

Încă un demolator!

Sunt vreo 30 de ani de când s-a lansat un soi de campanie postdecembristă de denigrare a poporului român. Nu de către străini! Nu!! De către ai noștri, și nu de oricare „ai noștri”, ci de unii cu ștaif.

Pe seama norodului circulă intens – mai ales via internet – glume și articole defăimătoare, debitate ori răspândite de diverși influenceri cu rânză politică infestată de celule maligne roșii, verzi, albastre, portocalii etc. Mă întreba deunăzi unul cu rânză ereditar roșie: „Tu ești profă de română. Cum se scrie corect? NEAM tâmpit sau NE-AM tâmpit?” I-am răspuns: „Nici NEAM, nici NE-AM! Corect se scrie NE-AU tâmpit!”

Reforma învățământului a jucat un mare rol în procesul de... analfabetizare. Deh, dacă e reformă politică, nu educațională (vezi Florica Banu, în Dilema veche 306/2009: „Reforma învățământului este o problemă politică, pe care o decid oamenii politici”), nu avea cum să dea roade bune. Am trecut prin așa ceva și în 1948, când, la fel, reforma învățământului a fost... decisă politic. Din fericire, a avut viață mai scurtă decât actuala. După aproape două decenii de sovietizare, învățământul a avut, totuși, noroc de câțiva decidenți mai înțelepți care l-au curățat cât au putut de rugină, l-au scos la liman.

Acum, degeaba au tot protestat dascălii, avertizând din timp că direcția reformei este greșită. De trei decenii, decidenții o țin langa! Oare așa ne europenizăm?

Buuun! Dacă avertismentele palmașilor de la catedră au fost ignorate de „oamenii politici”, uite că a venit vremea să admirăm „analfabetismul funcțional” și să vedem cine ce zice despre literatura română studiată la școală.

Tonul l-au dat niște „somități” cărora le-a cășunat pe G. Călinescu și monumentală „Istorie a literaturii române...” din 1941, pe folclor, pe mituri, pe autorii cuprinși în „Istoria...” călinesciană, în fine, cam pe tot ce s-a scris/studiat înainte de „era” lor universitaricească. Păi, no, ei sunt progresiști, nu retrograzi ca dascălimea care nu înțelege schimbarea de paradigmă (ideologică, nu estetică!).

Teza lor: din pricina literaturii noastre, poporul român ar fi... mistic, fatalist, laș etc.

Vremuri ciudate: cine ofensează – fie și prin glume – o minoritate e sancționat de comisii speciale. Cine ofensează – explicit, repetat – un popor întreg (deci inclusiv minoritățile componente!) e... liber să se exprime. Așa o fi corect politic?!

Bine, în 89-90, poporul (care, culmea!, studiasse anterior aceeași literatură!) a fost curajos, eroic, demn, jertfelnic, s-a bucurat de respectul unei lumi întregi. Asta a trecut, s-a dus, s-a uitat. Mare parte a decidenților de azi suferă de amnezie.

În consecință, de vreo trei decenii încoace, programa școlară (la română și istorie mai ales) s-a tot subțiat (se poartă cancel culture!), exigența (nasoală chestie!) a tot scăzut, concursurile de admitere, cândva severe, au fost înlocuite cu „dosariade” amabile, treptat s-au scos din manuale autori și opere, birocrăția a devenit sufocantă. Ca să ne „modernizăm”, s-a trecut la ponegrirea literaturii de odinioară. S-au luat măsuri neo-tovărășești!

Și – big surprise! – în loc de evoluție fabuloasă, ne-am ales cu analfabetism funcțional atât de extins încât – hopa! – constituie „risc de siguranță națională”.

Și ce dacă? O să se mai reducă programa, iar fanii „somităților” practice de critică distructivistă (ca pe vremea lui Jdanov, Vitner, Roller), le copiază metoda și postează analize dătătoare de satisfacții pentru oricine preferă ignoranța.

Unul, A.C., zice pe fb că „suntem praf total ca mentalitate – fataliști, violenți, nu respectăm nimic”. Să nu ne lăsăm înșelați de plural! E truc oratoric! Se subînțelege că el, semnatarul, nu e „praf total ca mentalitate”! El decide că noi, ceilalți, cu alte opinii, alcătuim „praful”, „glodul”. Nimic nu e bun, educativ, valoros în literatură! Autorii vizați de el (Slavici, Rebreanu, Sadoveanu, Preda) sau folclorul (Miorița) sunt sursa relelor, deci... hai să cancel culture! De ce? Pentru că în scrierile autorilor respectivi nimic nu e politically correct, e – zice slujitorul progresului – numai „mizeria asta imunda a satului de secol 19, în strafundurile jegului uman.” Și, ca să convingă, aplică și el asupra textelor „vinovate” (Moara cu noroc, Ion, Baltagul, Moromeții, Miorița) metoda bății de joc. Când publicul suferă deja de grav analfabetism funcțional lesne îl păcălești. Dacă îl educi/vindeci prin studii serioase, rigoare științifică, argumente academice, nu-l mai poți păcăli! Publicul analfabetizat nici nu va observa că discursul lui A.C. mustește de erori, minciuni, ambiguități.

De pildă, A.C. susține că, în Baltagul, „Soțul isi bate soția, si dupa soția (Vittoria) vine cu baltagul dreptatii si ii omoara pe toti. Invatam iar ca violenta domestica e ok (“asa e rânduiala”, datina), ca legea si statul nu exista, ca e bine sa te răzbuni pe model sharia (un ochi pentru un ochi).”

Vitoria (cu un singur „t”, dom’le!) „îi omoară pe toți”?!? Fals! Ucigașul soțului ei moare „sugușat” de câinele celui ucis, complicele e predat autorităților. Vitoria nu omoară pe nimeni! Își caută soțul dispărut, să-l îngroape creștinește, îi găsește pe criminali. A.C. ori n-a citit „Baltagul” ori, dacă l-a citit, nu l-a înțeles. Cum se numesc alfabetizații care nu pricep ce citesc? Și... ooops! Sharia e lege islamică divină, din Coran, Calea clară. Parțial invocatul „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte” e Legea talionului, din Vechiul Testament. Pentru A.C. – totuna! Dintr-un singur zbang! cu băta-n baltă, el împrășcă la dublu cu nămolul inculturii!

Sau: „Ion isi violează si bate viitoarea soție (Ana) ca sa puna mana pe pamanturile ei/.../. Invatam asa ca violenta sexuala e o “strategie de urcare pe scara sociala”/.../ Mesajul subteran e sinistru: pamantul si reputația contează

mai mult decât consimtamentul sau viata femeii”. Fals! Ion o seduce pe Ana (ioc viol!), obsedat de avere devine agresiv, dar nu agresor sexual! „Strategie de urcare pe scara socială” prin intermediul femeii apare și la Stendhal, în „Roșu și negru”. Ion al Glanetașului e un fel de Julien Sorel. Acum, ce să facă și francezii? Să-l radieze pe Stendhal, fiindcă Julien e un arivist ipocrit care o seduce pe naiva M-me de Rênal? Ce „mesaj subteran sinistru” și la Stendhal, nu?! Sau o fi „sinistru” numai la Rebreanu? A. C. ignoră că pe Ion lăcomia însăși îl pedepsește: ratează și iubirea, și averea. Moare, nefericit și singur „ca un câine”.

Cum ar interpreta A.C. „Mizerabilii”? Cam așa: „Fantine, o flușturistică, rămâne gravidă cu un gagi care o părăsește. Mamă denaturată, își dă fetița pe mâna unor escroci violenți, exploatatori de minori, iar ea se prostituează. E și un hoț, Valjean, care evadează de la pârnaie, fuge de lege, fură de la un popă și, cu nume fals, ajunge primar”. Ce „mesaj subteran sinistru” și la Hugo, nu?!

Dragi prieteni francezi, feriți-vă ca de ciumă de grila hermeneutică a înșilor din gașca celor cu care s-a înhăitat A.C.! Să izolezi, ca ei, un autor de timpul/spațiul în care a creat cândva și să-l măsoari pe un pat al lui Procust politizat, de secol XXI, nu e re-evaluare critică, e sminteală. Ricanând, ei pot ponegri pe oricine.

Să interpretezi distructiv, să batjocorești, e ușor, e în trend și are priză garantată la publicul căruia reforma învățământului i-a erodat spațiul cultural (mai ales umanist) și gândirea critică independentă!

Altă trăznaie marca A.C.: „Moara cu noroc” a lui Slavici – un “thriller” rural în care protagonistul, Ghita – vinde familia pentru banii unui interlop (Lica Samadaul). Toti “cei buni” ard de vii. Invatam deci că lăcomia e justificata prin “sărăcie”, statul și legea nu exista, forța face legea, daca nu intri în combinații ești o victima, succesul e complicitate la crima.”

„Toti “cei buni” ard de vii”??? Fals! Cei buni (mama Anei, copiii), care „nu intră în combinații”, rămân în viață. Moare cine s-a abătut de la reperele morale: Ghiță – împușcat, Ana – înjunghiată, Lică se sinucide... „Ard de vii”??? În capul lui A.C. da, în nuvelă – nu! Slavici pledează fără echivoc pentru muncă cinstită, hărnicie, comportament moral, bunătate, armonie, echilibru.

Las deoparte săpuneala la adresa pictorului „pășunist” Grigorescu și aberațiile despre Moromete (care anticipează dezastrul sovietizării, dar care, în optica de neo-maidan a lui A.C., „face orori”, „e dus cu capul”) sau ineptiile despre Miorița. Toate intră în malaxorul anti-cultură. O fi educativă acea literatură nouă ticsită de sex explicit, violuri, violență fizică și verbală, cu orășeni civilizați (?) care înjură în zece minute cât n-ar fi înjurat țăranul Ilie nici în două vieți? Sigur, avem și literatură nouă de calitate, dar, prin consecventul proces de analfabetizare, receptorii ei s-au împușinat. Ilie „face orori”? Ce să spui de ororile celor care – inși reali, nu ficțiuni – reciclând secera și ciocanul, izbesc azi cu mânie intelectuală (stocul de mânie proletară s-a epuizat!) în literatură și în istorie?

A.C. comite și el un raid de bomber man prin istorie. S-o fi prins că e util să dea o copită de ajutor berbecilor demolatori neo-rollerieni cu pedigree glossy? Afirmă că: „– Benjamin Fondane – un mare simbolist și teoretician al filmului care a lucrat cu Man Ray – a fost la final arestat și trimis la Auschwitz unde a și murit /.../ Cel mai dur a fost Antonescu care a scos în afara legii toți evreii și orice artă produsă de ei – Fondane a fost ucis”. Lasă că Fondane era autor complex, greu de încadrat într-un curent, unii considerându-l tradiționalist, alții avangardist, modernist sau – la antipod – antimodernist. Ce reiese din băiguiala lui A.C.? Că Benjamin Fondane/ Barbu Fundoianu a fost victima legionarilor. Fals! Au făcut ei victime, dar nu este cazul lui Fundoianu! Poetul era deja plecat de aici când a început prigonirea evreilor. ?

Stabilit la Paris în 1923, ținuse legătura cu prietenii români din țară. Drama sensibilului și lucidului scriitor s-a petrecut în Franța, unde a fost ridicat de Gestapo împreună cu sora sa, Lina. Prietenii de-acolo, printre ei și Emil Cioran, au obținut eliberarea lui, nu și a Linei, din lagărul de la Drancy. Poetul a refuzat să plece fără Lina. Deportați la Auschwitz în mai 1944, soarta Linei rămâne neclară. Se știe însă că, tragic, Fundoianu a fost ucis în lagăr, în luna octombrie a aceluiași an. Noi intraserăm – încă din august! – sub șenile staliniste și sub „umbrela” celeilalte ideologii smintite, cea bolșevică.

Atunci când ideologiile, promotorii și adepții lor o iau razna, e vai și-amar! Și, precum se vede din istorie, o iau razna periodic.

„În America, după mișcarea woke și cancel culture e un dezastru.[...] Această mișcare distruge arta.”, ne împărtășește, din propria experiență, Andrei Șerban, în dialog cu Alexandra Tănăsescu („Cultura la dubă”). Dacă A.C. & comp bălăcăresc poporul și tradițiile, regizorul mărturisește: „Am un imens respect pentru tradiție, la fel cum am un mare interes să fac ceva care corespunde azi.” Și explică: „am plecat din comunism în America pentru a gusta libertatea la sfârșitul anilor 60, începutul anilor 70 și acum revin în România ca să găsesc libertatea pe care n-o mai am în America.”

Cât o mai fi libertate și pe aici, că, de un timp, cu atâta ambăț corect-politic și jună vervă progresistă în jurul gâtului, a început, biata de ea, să respire anevoie.

Sperând să nu cadă și ele sub satârul hermeneutic de tip nou (tip vechi, de fapt, reproiectat ca să pară nou și haios, dar călăul tot călău e!), închei cu versurile lui Fundoianu/ Fondane: „Dacă asta e tinerețea, eu refuz să fiu tânăr./ Dacă asta e gândirea, eu refuz să gândesc./ Dacă acesta e spiritul modern, eu îi întorc spatele./ Dacă asta e arta nouă, pe mine mă face să râd.” („Refuz de a fi tânăr”)

Sursa imaginii: Pixabay